OBJAŚNIENIE RYCIN.

Nr. 1. Dziewczyna z Czerniakowa pod Warszawą, w świąteczném ubraniu. Ma na sobie *kaftan* (czyli katankę) z sukna zielonego, obszywany taśmą majową czyli jasno-zieloną, zapinany na haftki, mimo guzików i pętlic przy nim będących. Pod nim *spódnica* sukienna lub wełniak zielony, takąż taśmą u spodu obszyty. Niekiedy przypasuje fartuch biały lub kolorowy. Głowę związuje perkalową chustką, zwykle żółtą, czerwoną, lub różową w rzuty kwieciste, do któréj wpina kwiaty, jak stokrotki, gwoździki, nagietki (jałoszki) i inne ciemno-żółtego, pomarańczowego lub ognistego koloru. U dwóch warkoczy z pod chustki, uwiązane różnobarwne wstęgi; na szyi kilka sznurów (czyli pasm) korali lub imitacyj tychże. Na nogach trzewiki czarne lub zielone sukienne.

Nr. 2. Chłop z Ołtarzewa pod Warszawą, w świątecznémubraniu. Ma *żupan* długi sukienny ciemnozielony, z klapami i wyłogami z czerwonego sukna, po brzegach obszywany białą włóczką w różne wzory. Przewiązany *pasem* wełnianym pstrym, zwykle koloru zielonego, z białém i czerwonem. Pod żupanem, noszą niektórzy *kamizelę* granatową sukienną, czasem bez rękawów, sięgającą do bioder, a niekiedy prawie do kolan. Z pod kołnierza wygląda biała zgrzebna koszula, do któréj przyczepiony *fontaż* z kilku wstążek różnéj barwy. Na głowie niski kapelusz filcowy, ze sznurkiem białym albo kolorowym, gęsto przerabianym posrebrzaną lub pozłacaną nitką. Na nogach buty czarne juchtowe.

Nr. 3. Tenże chłop z Ołtarzewa, widziany ze strony odwrotnéj. Przy nim chłopak w niebieskiej sukiennéj *sukmance* z fontaziem u koszuli, i pawiem piórém u kapelusza.

Nr. 4. Dziewczyna z Raszyna, w zielonym sukiennym *żupaniku* z czerwonym kołnierzem i białemi wyszywaniami, odznacza się oryginalném wplecieniem wstążek do warkoczy. Na głowie ma chustkę perkalową lub bawełnianą, z wpiętą równianką z stokroci, śmiertelniku, rezedy, ruty, rozmarynu, chabru i t. p. Chłopiec przy niéj w zimowém ubraniu, ma *kożuch* wyprawny, podbity czarnym barankiem, wyszywany na bokach kolorową włóczką.

Nr. 5. Karczmarka z Raszyna (szlachcianka drążkowa) w żupaniku niebieskim sukiennym, pod którym spódnica płócienkowa i fartuch biały. Na głowie czepiec, obwiązany chustką. Na szyi sznur korali, a u koszuli fontaź. Dziecko ma czapkę zszywaną z kawałków perkalikowych w kwaterki.

Nr. 6. Chłopi z Rakowa pod Warszawą. Jeden w niebieskim *żupanie* (częściéj bywają w granatowych); drugi w *wełniaku* czyli wełnianéj sukmanie z potrzebami. Czapki mają zimowe futrzane, z barankiem czarnym, zdobne fontaziami.

Nr. 7. Sołtys czyli starszy gromady z Czerniakowa, w zimowéj sukmanie z szarego sukna, podbitéj futrem. Rogata czapka (rogatywka) granatowa z barankiem. Pas i fontaź, jak u innych chłopów.

Nr. 8. Chłop fornal od Szkalbmierza i Działoszyc, w powiecie Miechowskim, w sukmanie czyli guni, zwanéj *karazyją*, z grubego brunatnego sukna, wyszywanéj w różne wzory i kwiaty, białą i czerwoną włóczką lub kawałkami sukna. Peleryna czyli *suka* przyszyta do kołnierza, pokryta jest cała prawie takiemi wyszywaniami. Przepasany jest białym rzemiennym pasem, zapinanym na mosiężną sprzączkę (klamerkę), a wybitym mosiężnémi ćwieczkami i zieloną skórą, u którego wisi mnóstwo (czasem kilkadziesiąt) kółek mosiężnych brzęczących, mianowicie w tańcu; do pasa takiego przyczepiają *kozik* (nóż), krzesiwko, krzemień, fajkę i t. p. Czapka rogata czerwona sukienna (zwana u szlachty konfederatką) z czarnym barankiem i pękiem pawich piór. Pod taką karazyją chłop bogatszy, nosi czasem kamizelę, częściéj samą tylko koszulę z fontaziem i spodnie czyli gacie płócienne, zakładane w buty z podkówkami na wysokich obcasach.

Nr. 9. Dziewczyna z Czerniakowa odwrócona, w kaftanie i ubraniu zbliżoném do wykazanego pod Nr. 1. Trzewiki miewa zielone sukienne lub dymowe w kwiaty, z kokardami. Przy niéj chłop z Wilanowa w granatowym sukiennym *żupanie* i pasie wełnianym.

Nr. 10. Chłop z Obór pod Piasecznem, w zimowém ubraniu. *Sukmana* bura lub brunatna, z grubego sukna, pod którą kożuch. W ręku trzyma *kobiałkę* z łyka brzozowego, niby tłomoczek podróżny. Czapka rogata z czarnym barankiem.

od Warszawy.

(Czerniaków)

od Warszawy.

od Warszawy.

(Raszyn.)

od Warszawy.

(Raszyn.)

od Warszawy (Raków)

od Piasecznа. (Obory)

od Warszawy.

(Ołtarzew.)

od Warszawy. (Czerniaków)

od. Szkalmierza i Działoszyc.

od Warszawy.

Wilanów - Czerniaków.